

betreft, de prijzen van Japans staafkoper, [fol. 1845] die zij naar eigen goeddunken vaststellen, en die van andere goederen aan te passen en in de stukken te specificeren, zoals ze in de facturen zijn vermeld. Het bestuur besloot op 5 juli 1764 de dienaren te Jagannathpur te bevelen om de kandijsuiker in plaats van met 20 % winst met 40 % te verkopen, en de huisbalken en djatiplanken in plaats van met 50 % voor niet minder dan het dubbele te verkopen. Dit is weliswaar goedgekeurd, maar het zou beter zijn geweest als die dienaren volgens het bevel de ontbrekende 150 % ter vergoeding was opgelegd. Dit is alsnog bevolen, al naar gelang ze wel dan niet zijn opgenomen in het generale rendement, gevoegd bij de brief van 19 december 1763, van in 1762/63 met 50 % winst verkochte houtwerken. Dit betreft)

1700 pees kiate planken de 1 à 1½ duim kostende	f 850, - , -
47 pees zwalpen	f 253, 16, -
100 pees tinkanse planken grote kostende	f 491, 5, -
en diverse andere houtwerken kostende	f 719, 8, -

waarvan wij de kopers de betaling van het manquerende anderhalf capitaal advans, almeede opgelegd, en de ministers nog daarenbooven den verkoop van houtwerken, als niet dan met groote moeyte en belemmering der scheepen datheen gesonden kunnen werden, verbooden hebben, met ordre om geene andere te eysschen, dan die se inderdaat in 's Compagnies dienst benodigt zijn, temeer, nadien men uyt de exorbitanten eysschen die er dikwerf van werden gedaan, diend te besluyten dat het eerder geschied uyt eygenbelang dan tot 's Compagnies dienst. Waaromtrent ons als een staaltje is tevooreengekomen den verkoop van de opgemelde 47 swalpen, also er volgens dien selfden brief van den 19^e december 1763, weder 123 andere hadden moeten werden opgekogt, die door den gouverneur gevallig opgedaan waren, hetgeen wij de ministers als een evidente blijk van hunne inattentie en slegt overleg onder het oog gebragt en waaromtrent wij haar een betere attentie gerecommandeert hebben in het vervolg.

Fol. 1846r-v.

([fol. 1847] Het is een goede maatregel dat het bestuur op 24 juli 1763 heeft besloten om onder andere 18.669 lb kruidnagels in 210 kisten, die met de Sloterdijk uit Batavia voor Jagannathpur waren bestemd, uit dit schip te lichten. De voorraad op dit kantoor was nog voldoende en de kruidnagels mochten tijdens de periode dat er geen scheepvaart kon zijn, niet aan gevaar in die onrustige streek blootgesteld worden. Er is toestemming gegeven om onder zulke omstandigheden de nodige voorzorgen te nemen. Met leedwezen werd uit de rendementen, gevoegd bij de brief van het bestuur van 17 oktober 1763, vernomen dat deze op de kantoren in Coromandel sedert 1 september 1762 in de vermelde maanden maar f 497.489 hebben bedragen. In 1762/63 bracht de gehele verkoop niet meer op dan f 590.460, of wel f 151.387 minder dan in het voorafgaande jaar. [fol. 1848] Men kan slechts hopen op betere tijden. De Hoge Regering heeft goedgekeurd dat het bestuur in zijn brief van 19 december 1763 aan de dienaren te Pulicat zijn ongenoegen heeft geuit, dat de kooplieden daar de handelswaar voor een lagere prijs dan die te Sadras verkopen. Er is bevolen maatregelen te treffen dat ieder gelijke prijzen hanteert. Er is op gewezen dat het overeenkomstig de aanbeveling van het bestuur zeer aangenaam zou zijn, als er alles aan gedaan wordt de afzet te laten toenemen. Dat voorkomt dat de goederen door lang in de pakhuizen te liggen in kwaliteit achteruitgaan, zodat ze voor iedere prijs verkocht moeten worden. Dat gebeurde [fol. 1849] met benzoë die te Pulicat, Sadras en Bimlipatam onverkoopbaar heeft gelegen. Te Pulicat werd ze met een verlies van f 316, of 30 $\frac{13}{16}$ % verkocht, te Sadras met verlies van f 1539, of 38 $\frac{11}{16}$ %, en te Bimlipatam met een nadeel van f 3182. Uit de brief van het bestuur van 10 juli 1763 en uit de monsters van garioffelnagels is met tegenzin opgemaakt dat met diverse vaartuigen uit Kedah te Porto Novo wel tussen 2 à 3 bahar specerijen zijn aangevoerd. Volgens een brief van de resident aldaar waren ze tegen 20 à 21 pagoden de man van 24 lb, of ongeveer f 4,16,- het pond, verkocht. Volgens nadere informatie waren niet alleen in 1763, maar al enige jaren eerder door de Buginezen met kleine vaartuigen grote hoeveelheden specerijen uit Ambon en andere plaatsen te Kedah aangevoerd. Dat zal wel